

Ένας δημοσιογράφος, στα πλαίσια μιας έρευνας γύρω από το σωφρονιστικό σύστημα, ρώτησε τον διευθυντή των φυλακών: *Γιατί τόσοι άνδρες είναι φυλακισμένοι σε όλα τα ιδρύματα της χώρας* ;Και ο διευθυντής απάντησε: *Γιατί οι γυναίκες είναι στην Εκκλησία!*

Είναι γεγονός αναντίρρητο ότι σε κάθε εποχή οι γυναίκες ήταν κοντά στην Εκκλησία περισσότερο από τους άνδρες. Παρ' όλη αυτά οι γυναίκες -ή τουλάχιστον αρκετές από αυτές- είχαν πάντοτε ορισμένα «παράπονα» για την «μεταχείριση» που η Εκκλησία -και μάλιστα η Ορθόδοξη- έχει επιφυλάξει γι' αυτές. Πιο συγκεκριμένα, οι γυναίκες προβληματίζονται συνήθως για τούτο: Ο χριστιανισμός θεωρεί τη γυναίκα κατώτερη από τον άνδρα; Τι νόημα έχει εκείνο το «η δε γυνή ίνα φοβήται τον άνδρα» στο αποστολικό ανάγνωσμα του μυστηρίου του γάμου; Απόρροια του βασικού αυτού προβληματισμού, δύο επιμέρους απορίες:

1. Γιατί οι γυναίκες δεν χειροτονούνται Κληρικοί;
2. Γιατί δεν επιτρέπεται οι γυναίκες να μπαίνουν στο 'γιον Βήμα;

Θέλω εξ' αρχής να σημειώσω ότι δεν υπάρχει καμία απολύτως υποτίμηση της γυναίκας από τον χριστιανισμό. Η Αγία Γραφή -στο βιβλίο της Γενέσεως- ομιλεί για την πλάση του ανθρώπου -ο οποίος αποτελεί την κορωνίδα της θείας δημιουργίας- αποδίδοντας αξιολογική ισότητα και στα δύο φύλα. «Και εποίησεν ο θεός τον άνθρωπον, κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν, άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς». Η δημιουργική πνοή του Θεού φέρει τον άνθρωπο -άνδρα και γυναίκα- από την ανυπαρξία στην ύπαρξη.

Στο πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου, η γυναίκα υπερυψώνεται σε θέση που ποτέ κανείς άνδρας δεν έφθασε, αφού ο Χριστός έχει μεν μητέρα κατά σάρκα, αλλά όχι και πατέρα! Η χριστιανική διδασκαλία απελευθέρωσε τη γυναίκα από την τυραννία του παλαιού κόσμου, ενώ ο Απόστολος Παύλος ήταν εκείνος που διακήρυξε επίσημα -και μάλιστα σε εποχές που δεν άντεχαν τέτοια «φεμινιστικά» κηρύγματα- πώς «ουκ ένι άρσεν και θήλυ, πάντες γαρ υμείς εις εστέ εν Χριστώ Ιησού». Η δε φράση του στο αποστολικό ανάγνωσμα του γάμου πρέπει να σχολιασθεί σε σχέση και με όσα προηγούνται και αναφέρονται στις υποχρεώσεις του άνδρα και πάντως αναφέρεται στον σεβασμό και όχι στον φόβο μέσα στον γάμο, αφού «η αγάπη έξω βάλλει τον φόβον».

Η Εκκλησία ανέδειξε μεγάλες Αγίες, που σήμερα τιμώνται από τον λαό μας με ιδιαίτερο σεβασμό και εμπιστεύθηκε στην γυναίκα το σύνολο σχεδόν του κοινωνικού και φιλανθρωπικού της έργου. Προστάτευσε τη γυναίκα και την δικαίωσε. Είναι χαρακτηριστικός στο σημείο αυτό ο σχετικός λόγος του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Στην εποχή του ο νόμος τιμωρούσε μόνο τη γυναίκα -και μάλιστα παραδειγματικά- στην περίπτωση της μοιχείας, ενώ άφηνε τον άνδρα ατιμώρητο. Ο 'γιος ελέγχει δριμύτατα το γεγονός αυτό και αποφαινεται το κλασσικό πλέον : «'νδρες οι νομοθετούντες, δια τούτο κατά γυναικών η νομοθεσία»!

Γυναίκες και Ιερωσύνη

Έχοντας υπό όψιν τα παραπάνω νομίζω ότι εύκολα κανείς μπορεί να συμπεράνει ότι η μη χειροτονία των γυναικών δεν σημαίνει υποτίμηση της γυναίκας. Το ερώτημα λοιπόν που προκύπτει είναι: Γιατί η Εκκλησία δεν χειροτονεί και γυναίκες; Δεν υπάρχει κανένας δογματικός περιορισμός σε αυτό. Θεωρητικά δηλαδή και οι γυναίκες μπορούν να χειροτονηθούν Ιερείς στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αφού καμία απαγόρευση δεν υφίσταται. Ο Κύριος όμως διάλεξε ως μαθητές Του τους 12 εκείνους απλούς κι ολιγογράμματος φαράδες της λίμνης Γεννησαρέτ και σε αυτούς μετέδωσε το χάρισμα της ιερωσύνης. Οι Απόστολοι με τη σειρά τους το μετέδωσαν στις επόμενες γενιές. Η Εκκλησία μας σεβάστηκε την επιλογή αυτή του Κυρίου και δεν μετέδωσε τη χάρη της ιερωσύνης στις γυναίκες, χωρίς καθόλου αυτό να σημαίνει υποτίμησή τους. Κι εμείς σήμερα μένουμε πιστοί σε μία παράδοση είκοσι αιώνων, που θέλει τον ιερό αυτό θεσμό να διακονείται από άνδρες και που τελικώς έλαβε τον χαρακτήρα Ιερού Κανόνα. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη χειροτονία γυναικών προχώρησαν οι προτεστάντες, οι οποίοι όμως δεν αναγνωρίζουν την ιερά παράδοση. Εμείς εδώ στην Ορθοδοξία σεβόμαστε την ιερότητα της Παράδοσής μας -που είναι ισόκυρη με την Αγία Γραφή- και τηρούμε με ευλάβεια όσα οι προηγούμενες γενιές των Αγίων Πατέρων μας παρέδωσαν.

Η ιερωσύνη είναι διακονία και όχι αξίωμα, συνεπώς η θέση των Ιερέων είναι υπηρετική και όχι κυριαρχική. Συνεπώς τα ερωτήματα διαμορφώνονται κάπως έτσι : Γιατί να μην συνεχίσουμε να σεβόμαστε αυτήν την παράδοση; Τι έχουμε να κερδίσουμε καταστρατηγώντας την; Τι έχουμε να χάσουμε τηρώντας την;

Οι Γυναίκες στο Ιερό Βήμα

Ένα άλλο ζήτημα αφορά την απαγόρευση εισόδου στο Ιερό Βήμα για τις γυναίκες, ενώ αντίθετα επιτρέπεται στους άνδρες. Η άποψη αυτή είναι εντελώς λανθασμένη! Η Εκκλησία, με συγκεκριμένους κανόνες της, απαγορεύει την είσοδο στο 'γιον Βήμα «εις πάντα λαϊκόν», άνδρα και γυναίκα. Το «Ιερό» -ένα τόπος «φρικτός»- είναι μόνο για τους Κληρικούς, που πρόκειται να προσφέρουν εκεί τη λατρεία προς τον Θεό. Και επιτρέπεται η προσωρινή παραμονή σε αυτό σε κάποιους λαϊκούς, που έχουν ειδικά «διαβασθεί» από τον Επίσκοπο, προκειμένου να βοηθούν τον Ιερέα, π.χ. τα «παπαδάκια», οι νεωκόροι κλπ. Η ευχή αυτή του Επισκόπου μπορεί να διαβασθεί και σε γυναίκες. Έτσι η απαγόρευση εισόδου ισχύει εξίσου και για τους άνδρες και για τις γυναίκες, οι οποίοι πρέπει όλοι να βρίσκονται στον κυρίως Ναό και από εκεί να συμμετέχουν στην λατρευτική πράξη. Αυτή είναι η διδασκαλία και η τάξη της Εκκλησίας μας.

Οι γυναίκες αποτελούν το ζωτικότερο τμήμα του χριστεπωνύμου πληρώματός μας. Κάθε ενορία στηρίζει πολλά στις πλάτες τους. Αλλά κι εκείνες δεν νοιώθουν καθόλου μειονεκτικά. Αντίθετα ζουν και χαίρονται την κάθε προσφορά τους, που γίνεται με πολύ μεράκι και ενθουσιασμό. Αυτή είναι η μοναδικότητα της Εκκλησίας μας, η οποία λιτανεύει σήμερα στον κόσμο μας την σωτηρία και την απολύτρωση που έφερε ο Χριστός για τον άνδρα και τη γυναίκα.

Άρθρο του π. Συμεών Βενετσιάνου που δημοσιεύθηκε σε τοπική εφημερίδα του Βόλου